

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Intr'un ceas bun!

Intellectualii sunt una din problemele vitale ale Bisericii noastre. Trebuie să apropiem de altar. S'a scris și s'a vorbit mult despre acest lucru.

S'a mai constatat, nu odată, că unul din cele mai puternice mijloace pentru atingerea acestui scop ar fi „exercițiile spirituale pentru mireni”. Făcute sistematic, din an în an cu tot mai mare număr de participanți, ele ne-ar da participanți, ele ne-ar da „elita” de care avem absolută nevoie, aluatul care ar transforma pe încetul întreaga masă din care face parte. — S'a scris, s'a constatat, s'au adus pilde din alte țări, n'a lipsit din visare nici icoana viitoarei „case de exerciții” etc. Și s'a rămas la atât. Fiindcă greu începe de obicei aci: trecerea dela vis la viață, la realizare. Și nimeni n'are curajul începutului.

Iată de ce salutăm cu adâncă bucurie o faptă modestă, pentru afișarea căreia cel dintâi care se va supăra va fi autorul ei. Fiindcă s'a făcut aproape în taină, fără nici un șopot și fără nici o pretenție. Pentru noi însă ea are preț urias. Ea înseamnă începutul care odată pornit va merge, va trebui să meargă neapărat la izbândă. — Duhovnicul școlii noastre normale de învățători, Păr. Liviu Chinezu stă anul întreg, cu multă dragoste, de capul și de sufletul elevilor săi. Și nu-i pierde din vedere nici după ce mântuie școala. I-a convins, deci, să revie din când în când, după încheierea anului școlar, la casa lor din Blaj și să-și învâie sufletul în baia deprinderilor sufletești. Anul trecut a avut un mănunchiu mic, abia 5. Dar nu s'a lăsat. Anul acesta s'a dublat: 10! a ținut cu ei exerciții spirituale în toată puterea, de Joi până Duminecă, după toată tehnica S. Ignățiu, cu silențiu, meditații, rugăciuni, spovedanie și cuminecare. Pe urmă au plecat cei zece la vetrele lor.

Atâta a fost. Și pentru asta avem noi bucurie nespusă. Fiindcă urnită odată din loc, piatra nu se va mai opri. Va merge înainte. Din an în an ceata acestor dascăli va fi tot mai mare. Și toți cari vor bea din acest izvor al tămbăuirilor vor merge acasă oameni adevărați, așa cum îi vrea Dumnezeu. Și neamul.

Bucuria noastră e mare tocmai din motivul că e vorba de dascăli. De luminătorii satelor noastre. Cine nu-și dă seama de uriașa lor menire în și cine să nu înțeleagă necesitatea elementară a armoniei depline în care Biserica și școala trebuie să muncească la adunarea mulțimilor?! Numai așa se poate intrăna sufletul neamului. A fost o crâncenă nenorocire despărțirea școlii de Biserică, în umbra căreia a luat ființă. A fost o politică mioapă, criminală îndușmânirea artificială a învățătorului cu preotul. În interesul de viață al neamului ea trebuie să înceteze. Sufletul generațiilor nu trebuie sfârticat, prin despărțiri și vrajbe neroade. Ci trebuie crescut în seninul concepției de viață creștine, propovăduită la fel în școală și în fața altarului.

Nu ne îndoim că cititorii noștri înțeleg aceste lucruri. De aceea suntem convinși că va găsi la ei răsunet întreg rugarea pe care le-o adresăm. Și anume: să se facă, fiecare din ei, colaborator al Părintelui Chinezu. Să caute a convinge pe învățătorul din sat ca, vara viitoare, să vie și el la exercițiile spirituale cari iar se vor ține. Dacă acum au fost 10, în 1937 vor fi 50 de participanți. Apoi 100. Tot mai mulți și mai mulți.

Spre mărirea lui Dumnezeu, pentru mântuirea sufletului lor și spre folosul neamului!

Misiunea filmului

— Enciclica Sfântului Părinte Papa Pius XI despre ridicarea morală și rolul educativ al cinematografului —

(—). Văltorile vieții sunt inspăimântătoare. Fără noimă și fără rândulă pare haotica involburare a vremelniciei. De ce să te prinzi în vuetul acestor repezi și încotro s-o apuci în această întunecare generală?

Totuși la judecata cea mare, conștiința lumii nu va putea invoca drept scuză ignoranța. Nu va putea spune: lege n-am avut. Mai ales acum nu, de când pe scaunul lui Petru stă Pius XI. Voit-a, adică, Provedința să potrivească mărirea omului din fruntea creștinătății cu restristea excepțională a vremilor. I-a dat, cu prisosință, tocmai calitățile necesare pentru bejenia fără seamăn de astăzi. Nimeni în lume nu are orizont mai larg, privire mai cuprinzătoare, înțelegere mai rapidă și mai sigură deasupra prăpastiilor între cari se clatină toată așezarea lumii noastre, decât tocmai alpinistul obișnuit cu zarea culmilor, cărturarul cu minte ascuțită, omul cu excepțională clar vedere a realității, care este Pius XI. Nimic nu-i scapă din durerile și primejdile actualității. Unde-l ceața mai grea, acolo aprinde lumina adevărului. Unde-s apele mai învălțate, acolo duce barca de salvare a evangheliei. Criza socială, familia, creșterea tineretului, rostul preotului în mijlocul furtunii, și atâtea alte probleme de temelie ale organizării vieții omenești și-au primit, rând pe rând, din mâna darnică a Papei, făclia călăuzitoare la limanul păcii.

Mai rămasese, insuficient lămurită prin intervențiile sale ocazionale de până acum, marea problemă a ecranului. Enciclica *Vigilanti Cura*, din ziua de Sân-Petru a acestui an, o pune la punct în chip magistral.

Papa se adresează direct episcopilor din Statele Unite ale Americii. Lesne de înțeles de ce, acolo e patria cinematografului. Și tot acolo s'a ridicat la război sfânt împotriva filmelor rele acea impunătoare armată care e cunoscută azi în lumea întreagă: „Legiunea decenței”, și pe care o laudă acum Papa în prima parte a scrisorii sale. — Totuși, dând această onoare a întâietății celor din America, Papa grăiește pentru lumea întreagă. Pentru întreg clerul și poporul pământului. Pe toți îl privește nu numai doctrina din enciclică, ci și dispozițiile ei practice.

De sigur, nu poate fi rezumat într'un articol scurt acest document epocal. Vom sublinia numai câteva din ideile lui călăuzitoare, în speranța că nu peste mult cititorii vor fi în plăcuta situație de-a-l putea citi în întregime.

Principiul de temelie al scrisorii este concentrat în rugăciunea Bisericii: „așa să trecem prin bunurile temporale, ca să nu pierdem pe cele eterne”. Cu această grijă putem

și trebuie să utilizăm întreg progresul admirabil al veacului, în științe, arte, industrie, tehnică. — Toate acestea pot servi și spre îndreptățita distracție și recreare. E necesară și aceasta, mai ales în teribila încordare a nervilor și puterilor reclamate de ritmul de azi al vieții. Toate însă trebuie să fie în conformitate cu morala; să nobiliteze, nu să abrutizeze. „Se primejduiește grav mărirea și puterea popoarelor, cari în timpul de odihnă se dedau la petreceri ce ofensează cuviința, demnitatea, onestitatea și cari dau ocazie tineretului mai ales, la săvârșirea de păcate”.

În lumea întreagă, locul prim între aceste distracții îl are cinematograful. El este astăzi cea mai importantă, cea mai mare „școală a vieții”. (Nimic nu se poate asemăna cu extraordinara lui putere de fascinație. Nici vorba vie, nici scrisul. Vraja fără seamăn a lumii, de iluzii și de vis, delirul feeric al frumosului concentrat pe ecran cu concursul tuturor artelor și a întregii științe, este deadreptul irezistibil. Mai ales pentru milioanele de oameni simpli, neobișnuiți cu critica rațională, ostentiv de greul zilei; și pentru tineretul dogorît de patimi, cu sângele și fantazia aprinsă. — Pentru toți aceștia, filmul este o școală de putere incomparabilă. Școală a înălțării, sau școală a pierzării, dupăcum binele, frumosul, moralul este culmea spre care tind realizarea scenică ori rămâne o simplă exploatare criminală a pasiunilor josnice, se mulțumește să producă o imundă beție a simțurilor, se adresează numai bestiei din om.

În fața acestor constatări principale, realitatea se ridică inspăimântătoare și tristă. „Știe toată lumea, că arta cinematografică cu cât a făcut progrese mai minunate, cu atât s'a făcut mai dăunătoare bunelor moravuri, religiei și probității conviețuirii sociale însași”. — De aceea trebuie să se ridice, ca un om, întreaga falangă a celor buni, Episcopii din lumea întreagă, preoții și toți catolicii vrednici, „cari au la inimă onoarea și integritatea nu numai a traiului familiar, ci și a patriei lor și soarta omenirii întregi”. Toți trebuie să-și dea mâna pentruca cinematograful să ajungă ceea ce trebuie să fie: școala înălțării morale, pedagogul mântuirii noastre.

Întâiul lucru ce au de făcut în acest scop Episcopii țărilor producătoare de filme este să se apropie de proprietarii, conducătorii, tehnicienii, artiștii acestei formidabile industrii. Sunt între ei atâția catolici. Atâția cărora li-se poate vorbi la conștiință. Să fie trezit în ei acest glas al binelui și al frumosului adevărat. — Va trebui să ducă la rezultat această intervenție cu atât mai mult, că ei înșiși, marli

patroni, s-au legat de bună voie să schimbe în bine stările de până acuma și să ridice filmul la înălțimea regulilor moralei creștine.

Totuși, fiindcă acest angajament nu s'a ținut, și fiindcă și în viitor se vor lăsa în calea lui pledeci și ispite grele, episcopii din toată lumea sunt dator să ia măsuri grabnice de apărare și de îndreptare. — Să se îngrijească, mai întâi, după pilda din Statele-unite, ca credincioșii lor an de an să facă un legământ, că nu vor cerceta filmele contrare doctrinei și moralei. Se va face această promisiune cu solemnitate, în biserici ori în sale culturale. Asociațiile „mamelor creștine“, ale „părinților“ și alte reuniuni p'li vor premerge cu exemplul.

Petruca acest legământ să poată fi ținut, este absolut necesar ca publicul să fie informat din vreme despre calitatea filmelor ce urmează să ruleze: cari sunt bune, cari pot fi văzute numai cu anumite rezerve și cautele, cari sunt periculoase ori rele. Deși normele morale, după cari se face această judecată sunt aceleași pretutindeni, totuși în aplicarea lor trebuie ținută în seamă varietatea situațiilor și condițiilor speciale, după țări și popoare. De aceea în fiecare țară Episcopatul va institui un *Oficiu de inspecție și control*, care se va îngriji de această cenzură prealabilă a filmelor. „Acțiunea Catolică“ poate fi chemată foarte bine să dea concurs la această acțiune. Vor fi numiți în această comisiune numai bărbați perfect cunoscători atât al cinematografului, cât și al normelor de viață creștină. — De sigur, nu va fi ușoară instituirea acestui oficiu. Vor fi greutăți de învins, și cheltuieli de purtat. Dar e în foc viitorul întreg, soarta întregii noastre civilizații creștine. — Ca o ultimă măsură, Papa mai cere ca în salele de cinematografe adăpostite în clădiri bisericesti, ori de ale asociațiilor catolice, cu nici un preț să nu se admită rularea filmelor ce nu corespund principiilor enunțate în această scrisoare.

Implinind normele de mai sus, Episcopii, ajutați de ceata credincioșilor, pot fi siguri că au făcut cel mai mare bine neamului lor, apărând bunele lui moravuri în timpul de recreație și distracție. Vor avea, în acest caz,

nu numai aplauzele, ci și concursul celor de altă credință. Se va ajunge în acest chip, la rezultatul minunat, că „extraordinara putere pe care o reprezintă arta cinematografică, se va transforma în mijloc de răspândire a gândurilor bune și de întărire a principiilor de viață sănătoasă, creștinească“. — Faxit Deus!

Cuvinte de pace românească. Noul episcop ortodox al Clujului *Paf. N. Colan* a fost instalat cu pompă și serbări impunătoare. A participat la ele cu dragă inimă, și biserica noastră, reprezentată prin însuși *Preasf. Iuliu* al Clujului. Din toată cununa festivităților mai impresionante au fost, după mărturisirea tuturor, cuvintele ce și-le-au rostit, la masă, cei doi mari Păstori. Ele rezumă un întreg program de activitate și croiesc un drum nou de conviețuire pentru cele două confesiuni românești.

Iată ce a spus, în resumat, *Preasf. Iuliu* electrizând toată asistența:

În numele eparhiei mele am deschis brațele și inima mea a celuiia, care a venit la Cluj să deschidă izvorul vieții. Noi, cei doi episcopi români ai Clujului, facem legământ, că vom jertfi toată puterea sufletelor noastre pe altarul neamului. Insufleteți de dragostea lui Dumnezeu vom înlătura din calea neamului orice piedici. Azi am avut un praznic luminos al sufletelor noastre. Ne dăm seama, că s'a pornit o luptă înverșunată contra creștinismului, contra lui Dumnezeu. În fața acestei situații, noi, episcopii români, nu putem să nu ne tmbrășim frățeste, pentru-că un trup și un suflet suntem. Vom lupta împreună aici în Cluj pentru apărarea credinței. Dacă ne vom iubi neconținut, pot să vină asupra noastră vânturi cât de puternice. Salut pe fratele meu cel iubit cu toată căldura inimei mele.

La atâta frățescă simțire a răspuns sârbătoritul în chipul următor:

P. S. Sa Episcopul Iuliu Hossu a accentuat încă odată dragostea, de care noi doi trebuie să fim călăuziți. Eu îi răspund cu aceeași căldură a sufletului meu:

Eu și-s frate, tu-mi ești frate

În noi doi un suflet bate...

Această caldă simțire o să fie făclia care va lumina cărarea vieții mele alături de fratele meu iubit. Hristos nu se împărțește, iar noi ne închinăm aceluiaș Hristos, care va trimite binecuvântările sale asupra tuturor fiilor noștri. De câte-ori neamul ne va chema în slujba sa, amândoi vom fi la datorie, iar cu noi împreună, neamul nostru.

Ce minunat ar fi, dacă această caldă înfrățire a începutului ar dura decenii și decenii,

viața întreagă! Cât bine n'ar secera neamul din armonia și emulația în bine a celor două biserici naționale. Și câtă nevoie, nevoie absolută, nu are țara de ea în zilele noastre de învolburare generală!

Și cât de ușor, nespuse de ușor, e să fie așa. Nu trebuie decât un singur lucru. Unul singur: ca frații ortodocși să se împace cu gândul că trăim și noi, că avem drept la existență, că am făcut și noi ceva pentru națiunea românească și să ne lase să facem și de acum înainte ce blătă vom putea. — Iar în ce privește „unirea“, marele vis al tuturor, să lucreze pentru realizarea lui pe aceeași cale ca și noi: prin rugăciune, în spiritul păcii prin căutarea sinceră a adevărului.

În adevăr ne vom întâlni. Adevărul va mântui! — Așa să fie!

Problema zilei

cuprinse în moșiunea congresului Agrul eparhiei Lugojului

În numărul trecut am făcut o scurtă pomelire despre frumosul congres ținut de Agrul diecezei Lugojului la Oravița. Reținem acum părțile esențiale din moșiunea votată cu acel prilej. Ea rezumă bine și vigoare problemele mari ce stau la ordinea de zi a vieții noastre bisericesti:

[...] Congresul preconizează călduros înființarea cât mai neîntârziată a unui *organ cotidian catolic* de publicitate, cerând forurilor la drept instituirea unei comisii, care să studieze „ex professo“ această chestiune și să facă propuneri concrete neamănat.

[...] Cere factorilor conducători o intervenție, dusă — la nevoie — până la forurile supreme, pentru *reglementarea protocolului la serbările naționale*, cari sunt și ale noastre, și pentru întocmirea *regulamentului la legea regimului general al Cultelor*. La cazul, că acesta ar întârzi, iar umilirea bisericii române unite la asemenea ocazii ar mai continua, serbările naționale să fie prăznuite în bisericile noastre fără să se admită nici un fel de dispoziții din partea autorităților.

Mândră de trecutul ei glorios pe terenul operei constructive puse în serviciul neamului, biserica română unită poartă la inimă cu aceeași râvnă și astăzi ca și ieri, marile interese naționale și se ridică hotărât împotriva tendinței de a fi monopolizat naționalismul de către

Foiața „Unirii“

La chestiunea organizării clerului

Material documentar

4)

Comunicat de: **Dr. N. Brînzeu**

Elveția. Societatea noastră numită „Providentia“, zilele acestea a avut jubileul de argint, filințând dela 26 Sept. 1907. Anul trecut, 1931 a fost rodnic, aducând diferite beneficii. Numărul membrilor a crescut așa că avem deja 834 înscriși.

Societatea noastră întinsă peate întreagă Elveția adună laolaltă clerul de patru limbi și naționalități ce locuiesc în mod pacinic în sinul malcii Elveția. Toți ierarhii elvețieni au binecuvântat societatea noastră și i-au permis cu toată bunăvoința, să adune la olaltă clerul, așa că avem o existență legitimată prin consensul și involrea episcopilor.

Scopul nostru e dublu, unul ideal și altul de ordin cooperativ.

Mai mult urmărim apărarea drepturilor noastre și facem cât se poate de mult atât în scris cât și pe calea faptelor.

Dar dela început am avut mereu grije și de trebuințele cotidiene. Din acest motiv am înființat asigurări pentru preoții bolnavi, și dela început până azi s'au putut plăti membrilor noștri bolnavi mai mult decât 250.000 franci.

Ne-am îngrijit să introducem și o altă asigurare pentru membrii noștri penzionari (emerii) și covârșii de bătrânețe. Dar această asigurare, ce era pe cale să iea filință, prin sollicitudinea episcopilor noștri a devenit superfluă, fiindcă însuși episcopii se îngrijesc în privința aceasta. Dar mai avem asigurarea contra accidentelor de călătorie, în contra nenorocirilor și a furturilor, tot atâtea rele ale vremilor noastre.

În vara fiecărui an secretarul nostru procură în ospiciile alpine catolice și cinstite îngrijire gratuită preoților atât elvețieni, cât și străini... Să ne fie permis a adăoga ceva despre opera noastră în ce privește câștigarea vinului pentru s. Liturghie. Ca prețul acestui articol primar, ce depinde de negustorii de vin, să nu crească prea tare, am introdus această operă și experiența ne arată că am făcut lucru bun. Căci de când a luat filință acest serviciu al nostru, calitatea vinului s'a îmbunătățit mereu și prețul a scăzut, încât toți preoții din Elveția ne sunt îndatorați.

Dorim să ne extindem sollicitudinea noastră în privința celor bolnavi, încât nu numai în cele 360 zile să se dea ajutor zilnic membrilor bolnavi, ci să li-se plătească și cheltuielile cu medicii și medicamentele. După atingerea acestui scop ne vom îngriji de frații bolnavi, ca pentru suportarea mai ușoară a boalelor contractate în via Domnului să li-se poată ridica un sanator propriu.

În fine, societatea noastră în fiecare lună se îngrijește să facă sfânta Liturghie pentru atât cel viu, cât și pentru cel morțic.

Italia. „Acești doi ani 1931—2 au dat federalei noastre mult lucru, dar au adus și multe roade, deși regretăm moartea Eminentisimului Cardinal Petru Maffi, care a fost primul Prefect al ei, a apărât-o față de acei cari conduși de o îngrijorare departă la înființarea ei nu i-au fost favorabili, ci mai văditos au căutat să-i pună pledeci.

Dar milostivul Dumnezeu i-a dat un înlocuitor, Prefect, pe Eminentisimul Cardinal Minorile arhiepiscop de Genua, care nu a esitat a merge pe urmele lui.

1. În luna Iunie a anului trecut 1931 a zidit din temelii și deschis în orașul Massa aproape de mare, o Casă a clerului, ce poate primi peste o sută de oaspeți și le poate da aproape toate cele necesare traiului, de pe ce oricine se poate convinge.

2. Neputând Societatea noastră (Cooperativa Națională a Clerului) să se dedice prea mult comerțului, și-a rezervat numai vânzarea lucrurilor sacre și s'a îngrijit de înființarea unei societăți, cu mare capital, care dorind să facă favoruri clerului, vinde preoților pe un preț minimal toți articolii necesari traiului, cum și alimentele.

3. Afară de aceea, pentru italieni, dar și pentru străinii cari se înscriu în societatea noastră, a introdus cartete de drum, în a că-

cari vor să ignoreze această biserică. Congresul protestează cu ultima energie împotriva monopolizării marelui organizații naționale a Ligii Antirevizioniste Române.

Vădindu-se mereu tendința păcătoasă de a se reduce sau chiar a se casa studiul religios, în mod special din clasele superioare ale școlilor secundare, congresul reclamă pentru biserică rolul de educator și care ca ea să nu fie împiedecată în deprinderea acestui rol al ei tocmai de aceia, cari au răspunderea pentru educația morală a generațiilor tinere. Mai cere fixarea unui potrivit număr de ore pentru studiul religiei în toate clasele școlilor secundare, în a căror categorie intră liceul comercial și celelalte școli de specialitate.

Congresul își exprimă îngrijorarea față de acțiunea ocultă și subversivă a francmasoneriei, care pe toate căile caută să distrugă sentimentul religios și național, pentru demoralizarea și desorganizarea marilor instituții creștinești și invită la luptă față de toate organizațiile religioase, fără colorit confesional, și toate instituțiile culturale-naționale românești pentru combaterea acestei primejdii, care ne pândeste neamul.

La sorocul alor două decenii, de când neamul românesc se bucură de beneficiile unirii naționale, visul nostru, de veacuri, pentru care a suferit marea arhierie al bisericii române unite *Inocențiu Micu* și căruia dragostea mare de neam i-a provocat surghiunirea din partea stăpânilor străini de atunci, propune să se facă pașii de lipsă pentru aducerea osemintelor lui acasă din Roma și inhumarea lor în solul românesc.

Exemplu de urmat. În „Naștina Română” dela Cluj citim că nu de mult s'a ținut la Aghireș un așa numit „consiliu de prefectură” care s'a ocupat de nevoile regiunii. La încheierea lui, d. prefect *Eugen Dunca* a dat celor prezenți, toți conducători ai satelor din plasă, câteva sfaturi și îndemnuri. Unul merită, în chip deosebit, să fie relevat.

„Să nu uitați — a spus d. prefect — că sunteți creștinii, și mai presus de noi există un Dumnezeu care ne cărmuește. Să păzim cu sfială sărbătorile și să ne înălțăm sufletele către Dumnezeu. Consider de buni notari și primari pe acela cari merg la biserică în fruntea poporului”.

Oare ce-ar fi, dacă toți prefecții și toate autoritățile din țară ar vorbi așa? Și dacă

s'ar îngriji să se și facă așa? Și dacă toți n'ar uita, într'adevăr, niciodată, nici în serviciu nici afară, că „există un Dumnezeu care ne cărmuește pe toți”? — Multe ar fi altfel în România, care în clipa aceea ar putea începe a se numi din nou „felix”!

Ni s'au dus elevii

După ce ai stat zece luni în atmosfera copiilor, având ca unic scop trezirea în ei a interesului pentru virtute, încercând de-a le comunica conștiința răspunderii, când vezi că se împrăștie pe la casele lor, deși firea-ți oboșită respiră ușurată, te cuprinde o îngrijorare și un fel de groază voalată ca în apropierea unei catastrofe probabile și iminente.

Ți se duc copiii, cari te-au preocupat zi și noapte, și cărora le-ai dat ce a fost mai bun în năzuințele tale... Un fel de gol lugubru te copleșește. Gol, pentru că rămâi singur, ca și când ți s'ar fi răpit obiectul strădanilor tale. Lugubru, pentru că acel obiect rămâne totuși, dar pare a rămânea fără paznic, oarecum pradă tuturor nesiguranțelor în care îl pune capriciul împrejurărilor din două luni și mai bine de vacanță.

Peste acestea, și în contrast cu ele, simți apoi un reproș îndepărtat: cum, de când e de temut soarta copiilor cari vor fi de-acum sub ochii părinților? — De când ai pretenția de a-i iubi mai mult decât fireștii lor crescători? — De când crezi că i-ai griji mai mult decât păstorul pus anume ca să-l pască pe el ca și pe părinții lor: preotul dela el din sat?

Sigur, părinții a căror iubire față de proprii copii le stoarce sudoarea unei vieți, nu sunt indiferenți când îi au sub ochii lor. Dar în ce privește formațiunea religioasă-morală, de obicei copiii bine crescuți, mai ales cei dela școlile confesionale, ei sunt magiștrii părinților lor, căci afară de pilda rugăciunii fugare de dimineața și mai rar a celei de seara, ce alt stimulent pentru cele spirituale le mai dau copiilor părinții? De câte ori, însă aceștia le țin deschisă vitrina sufletului lor, în care necazul și datina grijilor pă-

mântești au expus bazarul patimilor omenești: mâni, sudălmă, injurături, vorbiri de rău, etc.

Părinții profită când copiii lor le povestesc vicia dela școală, cu programe și cu datini, care trec peste preocupările obișnuite ale satului nostru. Dar cum vei putea aștepta dela acești părinți, dogoriți printre sbrușii brazdelor, să ceară copiilor lor continuarea unor programe ce pretind o năzuință constantă în examinarea de sine și în migăloasa luptă contra defectului dominant, etc. etc., zi de zi.

Cât privește pe cel mare, el nu pot decât să piardă dacă, abandonând preocupările intelectuale, se lasă cu totul plămădiți în rusticitate, fie că ajută pe părinți, fie că profită de îngădulala lor, și abuzează de libertatea ce li-se conde.

Preotul satului? — O, dai despre acest frate bun al meu, de atâtea ori îmi spun elevii: „Părinte, nu mă pot mărturisii regulat (alții zic: de loc), pentru că la noi nu se prea fac mărturisiri în timpul vacanței”. Și rotuși, cât e de importantă această mărturisire „regulată”, care strunește ambiția de luptă a tinerilor și organizează puterile lor de rezistență, prin darul care nu numai spală, iartă, curățește, ci pe lângă aceasta sigilează hotărârile, înolește elanul și evocă neîncetat pe omul cel nou.

Dar, la urma urmei, ce poate preotul satului pentru copiii noștri sufletești comuni?

Sunt unele lucruri pe care trebuie să le știe, altele pe care trebuie să le facă, iar dintr'acestea o bună parte nu o va face decât în măsura zelului său.

Trebuie să știe: 1) că tinerețea — din cea mai fragedă copilărie până la sfârșitul adolescenței — e hotărâtoare pentru formațiunea omului și a creștinului de mai târziu; 2) că formațiunea aceasta își are garanția mai ales în continuitatea luptei conștiente, pe care mai eficace e chemat s'o stimuleze preotul; 3) că elevii merg acasă, mai ales când merg din centrele noastre confesionale, dintr'un mediu cu exigențe spirituale superioare atmosferei obișnuite în familia țărănească, ba chiar și în cea intelectuală. Prin urmare, dacă un elev a conlucrat în timpul anului școlar cu cei ce l-au condus pe căile luptei spirituale, acest elev așteaptă, și are dreptul să aștepte, ca preotul local să-i dea același sprijin, dacă nu în toate detaliile, măcar în susținerea lui prin sfintele Taine și prin încurajare în epoca cea mai grea a vieții sale, când ori se învinge, și atunci are șansa de-a rămânea biruitor o viață întregă, ori cedează, și va fi rob al patimii, poate cât va trăi.

Dacă elevul nu a conlucrat cu cei ce au vrut să-l facă mai bun, preotul local trebuie să încerce a și-l apropia și prin aceasta să-l stăpânească cu autoritatea sa de părinte al satului.

Preotul mai trebuie să știe pe fiecare elev de curs secundar din parohie, școala la care umblă, cum e atmosfera acelei școale față de cele spirituale, cine-i profesor de religie, ce a studiat elevul în acel an, promovată elevul clasa, sau ba, fost-a vre-o asociație religioasă la școala aceea, cum funcționa, ce program a impus membrilor în cursul anului, și pentru timpul vacanței?, etc.

Știindu-le acestea, va putea avea priceperea și curajul de-a agrăi pe fiecare, oricând, îndreptându-i pe toți cu grija sa părintească, spre o viață, demnă, creștinească, conștientă de datorința ce o au în vacanță față de Biserică, suflet, părinți și carte.

Ca elevii noștri să nu piardă într'o vacanță tot ce biată au adunat în cursul unui an, preotul local trebuie să-i aibă în mână așa de mult, încât să știe totdeauna ce se petrece cu el în cursul săptămânii.

ror posesiune cei ce vor să călătorească pe calea ferată, fluvială sau aeriană, plătesc mai puțin decât alții, iar dacă merg la hoteluri, muzee sau localități de cură, se bucură de reduceri.

4. Cu aprobarea și la dorința Sfântului Părinte Pius XI, Federația Clerului a hotărât ridicarea unui ospiciu, care să primească pe toți preoții ce suferă de fizic, și fiind deja mulți bani adunați, speră să deschidă la sanatoriile naționale trei pavilioane, unde să se cureze astfel de boale.

5. Fiind în Italia mare numărul preoților fle de mtr fie din ordinele religioase, și al călugăriștelor, prin anumită recensie s'a aflat că sunt aproape treisute de preoți și maice cari din cauza bolilor mintale se îngrijesc în casele de nebuni fără de nici o considerare la ordinul sacru. Ce aceea Federația Clerului dorește, ca acești bolnavi să fie adunați în două pavilioane, de a căror ridicare se va îngriji la cele mai bune ospicii de acest fel.

6. Când societatea autorilor a încercat să impună o anumită dare și muzicii s. din biserică, Federația Clerului a luptat din răspundere și a obținut un decret dela s. Congregație prin care se opresc din biserică operele muzicale, ale căror autori își vindică ceva câștig.

7. Federația Clerului a făcut un contract foarte bun cu societatea franceză numită „Albina”, prin care această societate dă mem-

brilor bolnavi ori invalizi din cauza bătrânețelor, mai mare ajutor decât celelalte societăți de acest gen, deși le ia taxă anuală mai mică.

8. Federația Clerului s'a supus și ordinelor sau recomandărilor puterii civile, în ce privește înmulțirea cerealelor sau cultura bumbacului ori majorarea consumului de orez, ceea ce nu s'a ignorat de guvern, dela care a primit anul acesta 20.000 lire italiene.

9. În fine a editat o carte, prin care se explică legile fiscale și conciliatorii, pentru folosința clerului și mai ales a preoților mai tineri cari acum au ieșit din Seminarii. Această carte a aprobat-o însuși Prefectul Congregației de studii, Cardinalul Bisleti, căci prin scrisoarea de d. 4 Mai a ordonat ca în ultimul an de Teologie în fiecare seminar să se vorbească despre așezămintele și lucrările Federației clerului, întrucât aceasta e în stare să ajute pe cei mai tineri, să le dea îndrumare în privința intervențiilor pe la autorități, și să-i aperi.

De unde urmează, că operel Federației clerului nu i-a lipsit binecuvântarea sfântă a lui Dumnezeu, pe care totdeauna avem să o cerem și să o sperăm”.

(Va urma).

Citiți și răspândiți „UNIREA”

Dacă zelul său va fi mare, va afla sigur timp suficient, duminică după vecernie sau altădată, când chemându-i la sine, va sta cu el, va râde cu el, va șopti unuia sau altuia o vorbă la ureche, le va citi ceva instructiv din reviste ori ziare, îi va putea organiza chiar în jurul unor mici servicii religioase, ca astfel îndemnul lui să fie eficace, când îi va chema la mărturisirea și la cuminecarea săptămânală pe cei ce sunt membri la vreo Asociație religioasă, și la una cel puțin lunară pe ceilalți.

Atunci acțiunea vitală dezvoltată asupra copiilor timp de un an, nu-și va pierde roadele în cele două luni de vacanță, ci va crește neîncetat, având trei rezultate foarte importante: 1) Tineretul de azi înainte și generația de mâine va fi strâns adunată și alipită față de cei ce muncesc pentru ei fără alt câștig și fără alt scop decât veșnica lor fericire. 2) Caracterul lor se va făuri robust și oțelit în virtutea însușită prin sforțări grele și îndelungate, fiind pentru toți o garanție de rezistență împotriva tuturor curenților disolvante pe care le vor întâlni în viață; și 3) Din generații astfel crescute, Acțiunea Bisericii noastre va avea de unde să recruteze fruntași mireni, cari nu numai nu vor trada interesele Bisericii lor, ci vor ști valorifica, ori unde ar fi, comoara ei neprețuită de credință și de morală: lucru pe care vremurile de azi ne dovedesc că are o importanță covârșitoare.

L. Chinezu

Știri mărunte

Ceasuri sfinte la Dridif. În 27—29 Iunie c. mica noastră parohie Dridif (jud. Făgăraș) a avut parte de harurile misiunilor sfinte, predicate de p. *Elie Magda* din Alba-Iulia. Desăvârșitul lor succes se vede și din simpla împrejurare că în întreaga parohia, suflet peste opt ani n'a rămas nespovedit și necuminecat. Au ajutat la spovedanii preotul local A. Hirian, apoi p. A. Radeș din Voila, Aurel Rusu din Făgăraș și George Seiceanu din Viștea de jos.

Pentru Orientul creștin. Se cunoaște marea importanță pe care o dă Papa Pius XI cauzei unirii Bisericilor răsăritene cu Roma. S'a și făcut enorm de mult sub domnia lui pentru acest scop. Mai ales acțiune de luminare și de apropiere prin cunoașterea mai de aproape a celor două luni despărțite mai mult prin ritual decât prin dogmă. Seria revistelor scoase în acest scop sporește cu una. Apare, cu începerea acestei luni, la Parma, sub titlul: *L'Oriente cristiano e l'Unità della Chiesa*. E merită să umplă un gol: să trateze problemele Unirii și să facă mai de aproape cunoscut orientul în cercurile largi ale credincioșilor italieni. Ea nu se va adresa, deci, specialiștilor, ci mulțimilor. Totuși, va fi scrisă de primii specialiști în materie: P. Herman, P. Gordilla, De Meester, P. Salaville, Korolewskij, G. Mercati ș. a. Singur aceste nume arată anticipat ținuta științifică, deși populară, pe care o va avea publicația. — E de dorit ca ea să găsească răspândire cât mai mare. Prețul modic, de 20 lirete pentru străinătate, o face accesibilă.

Locale. Duminică viitoare, a VII-a după Rusăii, va predica în catedrală p. *Ioan Vulțur*, iar Luni, 20 Iulie, sărbătoarea sf. proroc Ilie, p. *Ostavian Modorcea*, amândoi profesori ai liceului de băieți.

— Preoții celibi grupați în asociațiunea „Sf. Nichita Remesianul” au ținut, în Seminarul teologic, pilduitoare *exerciții spirituale*. Le-au început Luni seara și le-au încheiat Vineri. Le-a condus P. *Augustin A. Pop*, basilian dela Bixad.

Au participat la ele 34 frați preoți. Spre mai marea mărire a lui Dumnezeu!

— Marți și-a încheiat lucrările comisia *examenului de bacalaureat*. Din numărul total al candidaților ce s'au prezentat la examen, 95, au căzut la probele scrise 22, iar la oral alți 15. Au trecut, deci, în total 50. Procentul se menține, prin urmare, cam în linia anilor trecuți. Na poate fi socotit mulțumitor.

Catalogul expoziției presei catolice. Nu de mult a apărut un catalog ilustrat al expoziției mondiale a presei catolice din Vatican. Cuprinde, pe 145 pg. la început articole scrise de organizatori: Conte Dalla Torre, Ponti și Castelli despre felul organizării expoziției și importanța ei. Urmează descrierile singuraticelor pavilioane și orientări scurte despre trecutul presei catolice în diferitele țări și situația ei actuală. Nu e vorba de un simplu ghid al expoziției, ci de o adevărată carte de documentare de cel mai mare preț pentru gazete, istoric și vicitatos.

Sultan convertit. Sultanul din Bugufi (Tangannyka) s'a botezat la Crăciunul lui 1935. Vestea însă, din cauza enormelor greutatea de comunicație, abia de curând a adus-o agenția „Fides”. Un mic indiciu și acesta, despre ceace se chiamă a fi misionar. — Dar și acum, știrea e primită cu aceeași bucurie. Mai ales că noul convertit n'a îmbrățișat catolicismul dintre miri ce considerente vremelnice. Trei ani a fost catehumen al „Parinților albi” din Buhororo, lângă așezarea cărora și-a făcut și el o casă, capitala lui 6 Km. de misiune. Tot timpul, atât sultanul Kinyamazinge și soția sa au fost model de viață creștinească. Așa se explică și marea influență pe care creștinarea lui o are în toată regiunea. Peste 1800 de elevi stau sub influența spiritului creștin în cele 12 școli ale misionarilor! — Cucerirea e cu atât mai remarcabilă cu cât înaintea misionarilor catolici începuseră a muncii acolo protestanții!

Telefonul „Unirii”

P. în Cluj. După informațiile ce le avem, p. canonic N. Brinzeu contrar reportajului din *Unirea* vizioniste din București. Dacă era acolo, poate avea cuvânt de spus la activitatea Ligii. Dar ni-se pare, în curile au luat o altă turnură. Totuși, dacă obiectivul principal al atacurilor din partea celor dela „Unirea”, între cari unii de „sfântă obrăznicie”, — nu va mai fi Biserica noastră, reportaje ca acela cu preotul Gertel, arată că schimbare radicală aproape nu e de sperat.

A. București. Cunoaștem prea bine nărușurile politicianismului românesc decât să ne mai poată surprinde cu ceva, ori să ne mai alarmăm când îi zărim ghiarele prin pânza intrigilor ce țese în toate cauzele și cu toate prilejurile. Mai ales fiind vorba de numirea mitropolitului nostru, în jurul căreia pare a se da adevărată bătălie. De aceea „Unirea” nu s'a revoltat când a aflat ultimele combinații ale celor ce vor cu orice preț să tulbure și apele liniștite ale vieții noastre bisericesti. Noroc că înțelepciunea lor era cusută cu ață albă, așa încât de toate planurile lor deșarte nimic nu se va alege. Blaful nu-i de ieri-de alaltăieri. În 200 de ani a văzut multe. Și a fost mereu în luptă, neadormită și neîmpăcată. A știut apăra cu tărie și cu demnitate interesele Sionului nostru — cari totdeauna s-au confundat cu cele ale neamului — față de toți și în toate împrejurările. — Puteți fi, deci liniștiți. Nici un moment n-a fost și nu a putut fi vorba de vreo „abdicare” sau „compromis”. — Totul se va aranja — suntem convinși — bine și cinstit, cu plina respectare a drepturilor și intereselor Bisericii noastre. Orice încercări străine de acest drum nu vor reuși decât să compromită pe autori. Cari, — aici aveți toată dreptatea — vor trebui să plătească această încercare condamnată!

Oficiul parohial Satu-mare. Am primit abonamentul pe 1934—1935.

Oficiul parohial Suciu de sus. Chităm primirea abonamentului pe 1933—1935.

Publicație

La data de 26 Iulie a. c. ora 2 p. m. se va ține licitație la Oficiul parohial Chluză (p. u. Beclean) pentru *curățirea și acoperirea bisericii*.

După deschiderea ofertelor se va proceda la licitația orală.

Cu oferta deodată se va depune garanție de 5% din suma ofertei în numerar sau efecte garantate de stat.

Devizul și condițiile de licitație se pot vedea în orice zi la Oficiul parohial.

Trăian Oprea
Primcurator

Petru Scridon
Preot

LOTERIA DE STAT

la tragerea clasei I. din

15 Iulie 1936

iarăși va achita nenumărate câștiguri jucătorilor,
împărțind în patru luni

Lei 284,634,560

cu Lei 200

Oricine poate să devină MILIONAR
chiar în prima clasă

Cumpărați-vă Lozuri!!!

Câștigați Milioane

numai cu lozurile Colectivei

„AURORA”

Birou de desfacere, Bancă Generală de Credit S. A.
Expozitura Blaj